

Biannual Journal of Applied Counseling (JAC)
2021, 11(1), 39-58
Received: 16 March 2021
Accepted: 05 July 2021
DOI: 10.22055/jac.2021.36329.1783
Original Article

دوفصلنامه مشاوره کاربردی
دانشگاه شهید چمران اهواز
۱۴۰۰، ۱۱(۱)، ۳۹-۵۸
دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۲۶
پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۱۴
نوع مقاله: پژوهشی اصیل

The Role of Lovemaking Styles in Predicting Emotional Divorce of women with marital conflict

Fazel Rafiezadeh *
Mohammad Zarehneyestanak **

Abstract

Emotional divorce is one of the effective variables in couples' relationships that is affected by various factors. This study was conducted with the aim to determine the contribution of lovemaking styles in predicting emotional divorce in women with marital conflict referred to counseling centers in Ahvaz. The research method was applied and correlational type. The statistical population was all couples who referred to clinics in Ahvaz in 2020. Sampling method was purposive convenience and 210 women with marital conflict were selected as sample size and they answered the questionnaires of Emotional Divorce Scale (Gottman) and Love Styles Questionnaire (Hendrik & Hendrik). Data analysis was performed at both descriptive and inferential levels by SPSS-22 software. The results showed that Eros (romance), Ludus (conquest) and Mania (obsession) love styles play a positive role, and Pragma (practicality), Storge (friendship) and Agape (selflessness) love styles play a negative role in predicting the emotional divorce variable. In general, it can be said that spouses' awareness of their love beliefs is the beginning of resolving couples' conflicts, and such knowledge leads to recognize the destructive and constructive dimensions of relationships between spouses and couples modify their attitudes about love and prevent emotional divorce by recognizing these elements.

Keywords: emotional divorce, lovemaking styles, women with marital conflict

Extended Abstract

Introduction

One of the pitfalls that many families face is emotional divorce. So that, the phenomenon of divorce is one of the most important family injuries of the new society (Khodabakhshi Kolaei, Falsafi Nejjhad, & Sabouri, 2019). Official divorce statistics do not fully reflect the level of failure of spouses in married

* Master student of Psychology Department, Naein Branch, Islamic Azad University, Naein, Iran

** Assistant Professor, Department of Psychology, Naein Branch, Islamic Azad University, Naein, Iran (Corresponding author)

Zarehneyestanak@yahoo.com

life; Because next to that, a larger number is allocated to emotional divorces (Schaan, Schulz, Schächinger, & Vögele, 2019). Emotional divorce involves a lack of trust, respect and love for each other; spouses act to harass and demean instead of supporting each other, and each seeks to find a reason to prove the other's fault and rejection (Mahrer, Ohara, Sandler, & Wolchik, 2018).

Undoubtedly, emotional divorce is create many problems and issues for the individual, family and community, and it can be said that is may social problems such as increase of runaway children, extramarital relationship, violence, formal divorce, spouses and children suicide are the results from emotional divorce (Sands & Thompson, 2017). There is no doubt that marital satisfaction is the opposite of emotional divorce (Zare, Safiari Jafarabad, 2015; Jarwan & Alfrehat, 2020) and the existence of love and mental health are the most important determinants of marital satisfaction (Hedayati, Dana, & Saberi, 2014).

Another variable that can be associated with emotional divorce is lovemaking styles. Love is one of the most important relationships that people build throughout their lives and expect to meet their emotional need (Amani & Tavari, 2019). The love is a basic necessity for building healthy, effective marital relationships, and for achieving the mental health of couples, families, and society. Lovemaking styles refer to how people define love or make love (Hendrik, 2006). Sternberg (1997) considers love to be composed of three components: intimacy, passion, and commitment. He believes that different combinations of these three components create different types of love. According to Sternberg, those couples who have identical triangles have higher levels of marital satisfaction (Shah Veisi, Godarzi, & Ezzatpour, 2019)

Lee (1986) describes six types of love styles, eros, storge, ludus, mania, pragma and agape (Cramer, Marcus, Pomerleau, & Gillard, 2015). In this regard, the results of studies show that love styles play a role in resolving marital conflicts (Parhoudeh & Afshari Nia, 2016). Lovemaking styles predict marital commitment and communication beliefs (Nameni, Abbasi & Zarei, 2016) and are associated with the level of marital happiness and satisfaction (Kermani Mamazandi, & Rezaei, 2016). Also, the results of the study (Vedes, Hilpert, Nussbeck, Randall, Bodenmann, & et al, 2016) showed that the style of lovemaking plays a role in coping with marital problems and satisfaction. The study (Bani Shafi & Ismailpour, 2014) showed that Eros and Storg lovemaking styles have a negative effect and mania has a positive effect on predicting emotional divorce. Therefore, according to what has been said, the issue of emotional divorce is of special importance and necessity. Therefore, the aim of this study was to investigate the role of lovemaking styles in predicting emotional divorce in women with marital conflicts.

Method

The method of the present study was correlational. The population of this study included all women with marital conflict who referred to counseling centers in Ahvaz. Based on the number of items of the scales used to measure the research variables, considering that the scale of love styles had 18 items and the scale of emotional divorce had 24 items, 5 people were selected for each

item. Thus, 210 women who had severe marital conflict based on clinical interview and counseling file were selected using voluntarily sampling method.

Instrument

Emotional Divorce Scale (EDS). This scale has 24 questions that can be answered with yes and no. The yes answer gets 1 point and the no answer gets zero. The minimum and maximum scores of a person on this scale are 0 and 24, respectively, and high scores on this scale indicate that the probability of emotional divorce is higher (Gottman, 2008). In the study, Ahmadi Khoei., Mahdad, & KeshtiAraye (2018). Cronbach's alpha coefficient of the scale reported 0.89.

Love Styles Questionnaire: This questionnaire was developed 1986 by Hendrick and Hendrick to assess people's attitudes about love, 18 items. The subject will indicate his / her agreement or disagreement with each of the test statements on a five-point Likert scale - from strongly agree to strongly disagree. This scale has 6 subscales including: Eros, ludus, Storg, Pragma, Mania and Agape styles. Cronbach's alpha reliability coefficient is was reported 0.75 to 0.88 (Mostafaei & Payvastehgar, 2016).

Trend of research. In order to collect information, after determining the sample size and making the necessary arrangements with the centers and family counselors, 210 married women who had referred due to marital conflicts were examined by considering ethics in the study. The method of implementation was that before presenting the measurement tools, explanations were given on how to answer the questions, the purpose of the research and the need for their honest cooperation, and participants were asked to patiently answer all the questions. In addition, individuals were reassured that their responses would remain confidential. Questions ranged from 15 to 20 minutes. After collecting the information, scoring work began. It should be noted that due to the fact that 8 participants had completed the questionnaires incorrectly, they were excluded from the study and 8 subjects were replaced in the study again.

The analysis of Data. The obtained data were analyzed using Pearson correlation coefficient and multivariate regression analysis, statistical methods, and SPSS-22 statistical software

Findings

The results showed that eros [$r = 0.35$, $t = 4.476$, $F = 8.49$, $P < 0.05$], and luduss [$r = 0.57$, $t = 5.5$, $F = 8.49$, $P < 0.01$] and mania [$r = 0.52$, $t = 4.73$, $F = 8.49$, $P < 0.001$] love styles play a positive role in predicting the emotional divorce, and progma ($r = -0.63$, $t = 4.47$, $F = 8.49$, $P < 0.05$), storg [$r = -0.31$, $t = 5.67$, $F = 8.49$, $P < 0.01$] and agape [$r = -0.61$, $t = 4.73$, $F = 8.49$, $P < 0.01$] love styles, negatively plays a role in predicting emotional divorce.

Discussion

The aim of this study was to predict emotional divorce based on lovemaking styles in women with marital conflict. According to the results of research on women with marital conflict, Eros, luduss and mania love of

styles can positively predict emotional divorce. In the ludus love of style, love is considered as a fun and there is no commitment in it, And the interest in the partner will end soon. The ludus style is also associated with narcissism, neuroticism, and individualism, and individuals tend to seek diversity in partner selection (Jonason et al., 2020). As a result, their assessment of the marital relationship is not positive and they experience severe conflicts resulting from a lack of commitment and intimacy. This has been confirmed in studies that show that relationship satisfaction and its continuity for a long time are inversely related to couples' ludus attitudes (Fricker & Moore, 2020; Gana et al., 2013; Montgomery & Sorell, 2018). In explaining the positive relationship between erotic style and emotional divorce in women with marital conflicts, it can be said that mania style is described as engaging a lover in an excited and frightening situation and is associated with conscientiousness and hard work personality traits (Jonason et al., 2020). As a result, it can be understood that people with erotic style can not have the necessary empathy and cohesion in their marital relationships, as well as jealousy and fear of rejecting the barrier of marital satisfaction (Leopold, 2018). Explaining the positive relationship between emotional divorce and romantic love style can be said, such love is characterized by intense emotions, sexual desire, and intense mental preoccupation with the beloved. It starts quickly and disappears quickly with the onset of marital conflict. Thus, Women with eros (lack of awareness and cognition of the other party and all the roles of the wife), mania (excessive sensitivity and extreme desire for attention and love) or ludus (lack of commitment in an emotional relationship) love of styles, do not perform well in taking on the responsibilities of life and the right roles of spouse. Such situations can naturally lead to interpersonal tensions, an unfavorable emotional atmosphere, marital dissatisfaction and incompatibility between couples, and ultimately emotional divorce. In contrast, storge love of style is accompanied by a gradual recognition of the characteristics of the partner. In terms of personality traits, storge lovemaking is associated with loyalty, honesty and maturity (Hendrick, 1998). The agape love of style is unconditional love with flexibility, which is accompanied by the characteristics of stability, forgiveness and commitment. And pragma love of style is associated with a kind of rational love which there is a harmony in two partners in age, religion, background and personality traits. As a result, it can be expected that marital cohesion is high and there is a higher overall marital quality and a lower rate of emotional divorce.

Conclusion

The findings of the present study provided good empirical evidence to explain lovemaking styles in predicting emotional divorce of women with marital conflict. According to the research findings, it seems that it is possible to create the strongest predictor of marital quality by providing grounds for commitment to the spouse. On the other hand, there are different attitudes of love in relationships between couples and a pure love belief can

never be achieved in a relationship. In addition, love attitudes change with the evolution of relationships. Therefore, it can be suggested that the change in the quality of marital relationships, couples' love styles, changes the attitudes and beliefs of spouses towards the category of love. With this description, the spouses' awareness of their love beliefs can probably be the beginning of resolving the couple's conflicts.

Ethical Consideration

In order to comply with ethical principles, women with marital conflicts consciously agreed to participate in the study. In the research process, in addition to maintaining confidentiality and anonymity, the researcher undertook to inform the participants about the research results.

Conflict of interests

The authors declared no conflict of interest in conducting this study

Funding

This research was done at personal expense and the researcher did not receive any financial assistance in doing so.

Acknowledgement

The author considers it necessary to thank and appreciate all the counseling centers and all the participants who cooperated in conducting this research.

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی^۱

فاضل رفیع‌زاده*
محمد زارع نیستانک**

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین سهم سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی در زنان دارای تعارض زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اهواز در یک پژوهش هم‌بستگی انجام گرفت. ۲۱۰ زن با تعارض زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اهواز به صورت داوطلبانه انتخاب شدند و به مقیاس‌های طلاق عاطفی گاتمن و سبک‌های عشق‌ورزی هندریک و هندریک پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری ضریب هم‌بستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیری و نرم‌افزار SPSS-22 تحلیل شدند. نتایج نشان داد که سبک‌های عشق‌ورزی رمانتیک، بازی‌گرایانه و شهوانی، به صورت مثبت و سبک‌های عشق‌ورزی واقع‌گرایانه، رفاقتی و نوع‌دوستانه، به صورت منفی در پیش‌بینی متغیر طلاق عاطفی نقش دارند. بنابر این، لذا پیشنهاد می‌شود در انتخاب شریک زندگی به صمیمیت، سبک‌های عشق‌ورزی و ویژگی‌های روان‌شناختی زوج‌ها بیشتر توجه شود.

واژه‌های کلیدی: طلاق عاطفی، سبک‌های عشق‌ورزی، زنان دارای تعارض زناشویی

مقدمه

خانواده چیزی بیش از مجموعه افرادی است که در یک فضای مادی و روانی خاص به سر می‌برند. خانواده یک نظام اجتماعی و طبیعی است که ویژگی‌های خاص خود را دارد. این نظام اجتماعی، مجموعه‌ای از قواعد و اصول را ابداع و برای اعضای خود نقش‌های متنوعی تعیین می‌کند (Wu & Penning, 2018). روابط مناسب در جامعه بر اساس روابط مناسب در خانواده شکل می‌گیرد و هر اندازه روابط درون خانواده مناسب‌تر باشد، خانواده و به تبع آن جامعه از ثبات و استحکام بیشتری برخوردار است (Sabbaghi, Salehi, & Moghadamzadeh, 2017). هیچ جامعه‌ای بدون داشتن خانواده‌های سالم نمی‌تواند ادعای سلامت کند و هیچ‌یک از آسیب‌های اجتماعی بی‌تأثیر از خانواده پدید نیامده است (Al-Rahim, 2016). علی‌رغم اینکه در روابط زناشویی و خانوادگی بسیاری از نیازهای ما برآورده می‌شود، با این وجود، برخی از عمیق‌ترین آسیب‌ها هم برای ما در این روابط رخ می‌دهد (KavehFarsani, 2020).

یکی از آسیب‌هایی که بسیاری از خانواده‌ها با آن مواجه می‌شوند، طلاق عاطفی (emotional divorce) است. متأسفانه روابط خانوادگی و تعاملات بین زن و شوهر در جامعه‌ی جدید دچار چالش‌های جدی شده

۱. این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی با شماره مجوز ۱۷۶۲۹۱۲۴۹۷۵۷۶۹۱۱۳۹۹۱۶۲۲۵۰۶۲۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۳ می‌باشد.

* دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ناین، ناین، ایران
** استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ناین، ناین، ایران (نویسنده‌ی مسئول)

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی

است و راه خانواده‌ها به سمت و سوی دادگاه‌های خانواده و طلاق باز شده است، به طوری که یکی از مهم‌ترین آسیب‌های خانوادگی جامعه جدید، پدیده‌ی طلاق است (Khadabakhshi Kolaie, Falsafi, & Sabouri, 2019). اما آمار رسمی طلاق به‌طور کامل نشان‌دهنده‌ی میزان ناکامی همسران در زندگی زناشویی نیست؛ زیرا در کنار آن آمار بزرگ‌تری به طلاق‌های عاطفی اختصاص دارد، یعنی به زندگی‌های خاموش و خانواده‌های تو خالی که زن و مرد در کنار هم به سردی زندگی می‌کنند ولی تقاضای طلاق قانونی نمی‌کنند (Schaan, Schulz, Schächinger, & Vögele, 2019). مطابق آمارها در تهران از هر چهار ازدواج یک ازدواج به طلاق ختم می‌شود و کارشناسان معتقدند آمار طلاق عاطفی دو برابر طلاق رسمی است (Akbari, Azimi, Talebi, & Fahimi, 2016).

طلاق عاطفی به عنوان انتخابی نفرت‌انگیز بین تسلیم و نفرت از خود و تسلط و نفرت از خود تجربه می‌شود که در آن هر یک از زوجین به دلیل احساس غمگینی و ناامیدی، دیگری را آزار می‌دهد (Ee & Quah, 2020). طلاق عاطفی متضمن فقدان اعتماد، احترام و محبت به یکدیگر است؛ همسران به جای حمایت از همدیگر در جهت آزار و ناکامی و تنزل عزت‌نفس یکدیگر عمل می‌کنند و هر یک از آن‌ها به دنبال یافتن دلیلی برای اثبات عیب و کوتاهی و طرد دیگری هستند (Mahrer, Ohara, Sandler, & Wolchik, 2018). طلاق عاطفی، فاصله عاطفی مشخص و آشکارا میان همسرانی است که هر دو ناپخته هستند، هر چند یکی از آن‌ها ممکن است این ناپختگی را تأیید کند و دیگری با ابراز اعمال مسئولانه مفرط، چنین چیزی را انکار کند (Leopold, 2018). اگرچه ممکن است ازدواج شکل و محتوایی از صمیمیت دارد، اما طلاق عاطفی ممکن است در رابطه‌ای به وجود آید که در آن تفاوت‌های آشکار کمی وجود دارد و همسران به راحتی در کنار هم زندگی می‌کنند، اما در احساسات شخصی یکدیگر شریک نیستند (Fuller-Thomson & Dalton, 2015). از سوی دیگر، طلاق عاطفی رابطه‌ای را توصیف می‌کند که در آن همسران در محیط‌های اجتماعی، خوب و صمیمی به نظر می‌رسند ولی در خلوت قادر به تحمل یکدیگر نیستند. بنابراین در طلاق عاطفی، زوجین فقط زیر یک سقف زندگی می‌کنند؛ در حالی که ارتباطات بین آن‌ها کاملاً قطع شده یا بدون میل و رضایت است (Shimkowski & Ledbetter, 2018). بدون شک طلاق عاطفی مشکلات و مسائل فراوانی را برای فرد، خانواده و اجتماع به وجود می‌آورد و می‌توان گفت که افزایش کودکان فراری، روابط فرا زناشویی، خشونت، طلاق رسمی، خودکشی همسران و فرزندان و... از معضلات اجتماعی هستند که ممکن است در نتیجه طلاق عاطفی حاصل شوند (Sands & Thompson, 2017). نتایج پژوهش‌های مختلف بر نقش برجسته تعارض زناشویی در بروز فرسودگی زناشویی و طلاق تأکید داشته‌اند (Cheraghi Seifabad, Ehteshamzadeh, Askari, & Johari Fard, 2020). در این میان شکی نیست که رضایتمندی از رابطه زناشویی نقطه مقابل طلاق عاطفی است (Zare, Safiari Jafarabad, 2015; Jarwan & Alfrehat, 2020) و یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده رضایتمندی در رابطه زناشویی، وجود عشق و برخورداری از سلامت روان می‌باشد (Hedayati, Dana, & Saberi, 2014).

یکی از مهم‌ترین روابطی که انسان‌ها در طول زندگی خود ایجاد می‌کنند و انتظار دارند که نیاز روحی آن‌ها را، نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن را تأمین کند، عشق است. این موضوع در نهاد آدمی است که دوست‌بدارد و دوست‌داشته‌شود (Amani & Tayari, 2019). عشق برای ایجاد روابط زناشویی سالم، مؤثر، و برای رسیدن به سلامت روانی زوجین، خانواده‌ها و جامعه یک ضرورت اساسی به شمار می‌رود. سبک‌های عشق‌ورزی اشاره به این امر دارد که چگونه افراد عشق را تعریف می‌کنند یا عشق‌ورزی می‌کنند (Hendrik, 2006). افراد برای عشق‌ورزیدن نسبت به همسر خود از یک سبک و روش خاصی استفاده می‌کنند و این سبک متأثر از ارتباط متقابل و مداوم بین زن و شوهر و تعبیری است که از محیط زندگی خود دارند. ثبات رابطه عشقی از عوامل درون فردی و بین فردی متعددی نشأت می‌گیرد (Vedes, Hilpert, Nussbeck, Randall, Bodenmann, & Lind, 2016).

استرنبرگ (Sternberg, 1997) عشق را مرکب از سه جزء صمیمیت، شور و شهوت و تعهد می‌داند به عقیده وی ترکیبات مختلف این سه جزء انواع مختلف عشق را به وجود می‌آورد. طبق نظریه استرنبرگ آن دسته از زوج‌هایی که مثلث‌های همسانی دارند میزان رضایت زناشویی آن‌ها بیشتر است (Shah Veisi, Goodarzi, & Ezzatpour, 2019). از دیگر نظریه‌هایی که به تبیین انواع عشق می‌پردازد، نظریه لی (Lee, 1986) است. وی شش نوع سبک عشق شهوانی (eros)؛ رفاقتی (storge)، بازیگرانه (ludus)، افراطی (mania)، واقع‌گرایانه (pragma)؛ و عشق همراه با ازخودگذشتگی (agape) را بیان می‌کند (Cramer, Marcus, 2015). نتایج مطالعات نشان می‌دهد که سبک‌های عشق‌ورزی در حل تعارض‌های زناشویی نقش دارند (Parhoudeh & Afshari Nia, 2016)، سبک‌های عشق‌ورزی پیش‌بینی‌کننده‌ی تعهد زناشویی و باورهای ارتباطی هستند (Nameni, Abbasi, & Zarei, 2016) و با سطح شادکامی و رضایت زناشویی (Kermani Mamazandi & Rezaei, 2016) ارتباط دارند. پژوهش‌های ویدز و همکاران (Vedes & et al., 2016) نشان داد که سبک‌های عشق‌ورزی با مشکلات زناشویی و رضایت زناشویی زوجین در ارتباط هستند. در پژوهش‌های دیگر پژوهشگران دریافته‌اند که سبک‌های عشق‌ورزی واقع‌گرایانه، فداکارانه و رفاقتی ارتباط مثبت و سبک‌های شهوانی، رمانتیک و بازیگرانه رابطه‌ی منفی با تعهد و رضایت زناشویی دارند (Tizdast, Alamouti, & Farhangi, 2016). پژوهشگران دیگر از نقش پیش‌بین سبک‌های عشق‌ورزی در طلاق عاطفی خبر داده‌اند (Bagheri Sheikh Angafsheh, & Eskandarzadeh Raste Kenari, 2014; Mousavi & Reza Zadeh, 2019) و سبک‌های عشق‌ورزی اروس و استورگ اثر منفی و مانیا اثر مثبت در پیش‌بینی طلاق عاطفی دارند (Bani Shafi & Ismailpour, 2014). زنان به دلیل سنت‌های حاکم بر خانواده یا باورهای نادرست و نگرش‌های منفی جامعه به زنان مطلقه، ترس و نگرانی از تنهایی، از دست دادن فرزندان یا ناتوانی در تأمین نیازهای زندگی تصمیم می‌گیرند که

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی

علی‌رغم نداشتن عشق و علاقه به اجبار با همسرشان زیر یک سقف زندگی کنند. در چنین اوضاع نابسامانی، زن انزوایی اختیار می‌کند و خود را شریک زندگی نمی‌داند و تنها به دلیل شرایط اجتماعی، خانوادگی و فرهنگ به زندگی ادامه می‌دهد. بروز چنین شرایطی در خانواده زمینه را برای تعارض‌های زناشویی، مشکلات عاطفی و روانی، روابط فرا زناشویی، دل‌زدگی زناشویی و بروز طلاق عاطفی فراهم می‌سازد. در چنین شرایطی توجه به تأمین امنیت روانی و عاطفی زنان در خانواده و تغییر نگرش آنان در زمینه سبک‌های عشق‌ورزی، می‌تواند از عوامل مهم ثبات و پایداری روابط زوجین و رضایت زناشویی محسوب شود. بنابراین، این مطالعه با هدف بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی در زنان دارای تعارض‌های زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اهواز صورت گرفت.

روش

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های هم‌بستگی است. جامعه‌ی این پژوهش شامل تمامی زنان دارای تعارض زناشویی مراجعه‌کننده به کلینیک‌های آرمیس، آریان و مهرآیین شهر اهواز در سال ۱۳۹۹ بود. ۲۱۰ نفر از زنان مراجعه‌کننده دارای تعارض شدید زناشویی بر اساس مصاحبه بالینی و پرونده مشاوره به روش داوطلبانه و بر اساس ملاک‌های ورود به پژوهش تمایل به همکاری در پژوهش، دامنه‌ی سنی ۲۰ تا ۵۵ سال، داشتن حداقل تحصیلات سیکل، تأهل بیش از یک سال و عدم وجود سابقه‌ی طلاق و ملاک‌های خروج شامل عدم تکمیل کامل پرسشنامه‌ها و عدم تمایل به همکاری انتخاب شدند.

ابزار اندازه‌گیری

مقیاس طلاق عاطفی (Emotional Divorce Scale). مقیاس طلاق عاطفی توسط گوتمن در سال ۲۰۰۸ (Gottman, 2008) تهیه شده و ۲۴ ماده دارد که به صورت بلی و خیر پاسخ داده می‌شود. پاسخ بله امتیاز ۱ و پاسخ خیر صفر می‌گیرد. حداقل و حداکثر نمره فرد در این مقیاس به ترتیب ۰ و ۲۴ است و نمرات بالا در این مقیاس نشان می‌دهد که احتمال طلاق عاطفی بیشتر است. در پژوهش خدابخشی کولایی، فلسفی نژاد و صبوری (Khodabakhshi Kolaie, Falsafi Nejjhad, & Sabouri) روایی این مقیاس با استفاده از روش تحلیلی عاملی چهار عامل جدایی و فاصله از یکدیگر، احساس تنهایی و انزوا، نیاز به همراه و هم‌صحبت و احساس بی‌حوصلگی و بی‌قراری استخراج گردید. ضرایب پایایی آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۳ و برای خرده مقیاس‌های جدایی و فاصله از یکدیگر، احساس تنهایی و انزوا، نیاز به همراه و هم‌صحبت و احساس بی‌حوصلگی و بی‌قراری به ترتیب برابر با ۰/۹۱، ۰/۹۳، ۰/۸۵ و ۰/۸۹ به دست آمد. در تحقیق احمدی خویی، مهداد و کشتی

آرای (Ahmadi Khoei, Mahdad, & Keshti Araye, 2018) ضریب پایایی آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۹، موسوی و رضازاده (Mousavi & Rezazadeh, 2014) ۰/۹۲ و سودانی، کریمی و شیرعلی‌نیا (Sudani, Karimi, & Shiralinia, 2016) ۰/۸۷ گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر، ضریب پایایی با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسش‌نامه‌ی سبک‌های عشق‌ورزی (Lovemaking Styles Questionnaires). این پرسش‌نامه توسط هندریک و هندریک (Hendrik & Hendrik, 1986) به منظور ارزیابی نگرش‌های افراد در مورد عشق ساخته شده است. فرم اصلی این پرسش‌نامه دارای ۴۲ ماده است که پس از دو بار تحلیل عاملی تأییدی توسط هندریک و هندریک (Hendrik & Hendrik, 1986) به ۲۴ ماده و در سومین تحلیل عاملی تأییدی، به ۱۸ ماده کاهش یافت. در این پژوهش از فرم ۱۸ ماده‌ای استفاده شده است. در این مقیاس آزمودنی باید مانند نسخه اصلی با در نظر گرفتن رابطه کنونی، اخیر در صورتی که در حال حاضر رابطه عاشقانه‌ای ندارد، یا یک رابطه فرضی، در صورتی که تا به حال رابطه‌ی عاشقانه را تجربه نکرده است میزان موافقت یا مخالفت خود با هر یک از عبارات آزمون را در یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای ۵ (کاملاً موافقم) و ۱ (کاملاً مخالفم) مشخص کند. این مقیاس دارای شش خرده‌مقیاس سبک اروس (عشق شهوانی)، اودوس (عشق بازی‌گونه)، استورگ (عشق دوستانه)، پراگما (عشق منطقی - عملی)، مانیا (عشق ملکی / وابسته) و آگاپه (عشق نوع‌دوستانه) می‌باشد. مصطفوی و پیوستگار (Mostafaei & Payvastehgar, 2016) ضرایب پایایی آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌ها را از ۰/۷۵ تا ۰/۸۸ و بازآزمایی (بعد از ۷ هفته) از ۰/۷۷ تا ۰/۸۲ گزارش کرده‌اند و ساختار شش عاملی پرسش‌نامه با روش تحلیل عامل تأییدی تأیید نموده‌اند. در این پژوهش، ضرایب آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های این پرسش‌نامه از ۰/۷۸ تا ۰/۹۱ به دست آمده است.

روند اجرای پژوهش

پس از تعیین حجم نمونه با مراجعه به سه مرکز مشاوره آرمیس، آریان و مهرآیین شهر اهواز و ایجاد هماهنگی‌های لازم با مسئولین مراکز و مشاورین خانواده، ۲۱۰ نفر از زنان متأهل با تعارض‌های زناشویی مراجعه‌کننده که مایل به همکاری بودند در پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند. لازم به ذکر است زنان مورد مطالعه بر اساس مصاحبه بالینی و پرونده مشاوره به روش داوطلبانه با توجه به ملاک‌های ورود به پژوهش انتخاب شدند. قبل از ارائه‌ی ابزارهای اندازه‌گیری، توضیحاتی راجع به نحوه‌ی پاسخگویی به سؤالات، هدف پژوهش و ضرورت همکاری صادقانه‌ی آن‌ها داده شد و از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا با حوصله به تمامی ماده‌های ابزارها پاسخ دهند. علاوه بر این، به‌منظور اجرای اصول اخلاقی، اطمینان به محرمانه بودن اطلاعات، عدم درخواست اطلاعات شخصی مانند نام و نام خانوادگی

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی

و یا هر نشانی که هویت آنان را فاش کند و اینکه آن‌ها آزاد هستند که هر موقعی که خواستند پژوهش را ترک کنند، با آنان در میان گذاشته شد. در صورتی که شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه خود را مبنی بر شرکت در این پژوهش اعلام می‌کردند از آن‌ها درخواست می‌شد که به ابزارهای اندازه‌گیری این پژوهش پاسخ دهند. شرکت‌کنندگان پرسش‌نامه‌های استاندارد طلاق عاطفی و سبک عشق‌ورزی را به شکل انفرادی تکمیل کردند. لازم به ذکر است با توجه به اینکه هشت نفر از شرکت‌کنندگان پرسش‌نامه‌ها را به شکل مخدوش تکمیل کرده بودند از مطالعه کنار گذاشته شدند و مجدداً هشت نفر دیگر از داوطلبان در مطالعه جایگزین گردیدند.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

داده‌های به‌دست‌آمده با استفاده از روش‌های آماری ضریب هم‌بستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیری به شیوه هم‌زمان و با رعایت پیش‌فرض‌های آماری و با به‌کارگیری نرم‌افزار آماری SPSS-22 تحلیل شدند.

یافته‌ها

میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان $32/52 \pm 4/51$ و میانگین و انحراف معیار مدت ازدواج شرکت‌کنندگان $2/31 \pm 5/12$ سال بود. در جدول ۱ میانگین‌ها و انحراف معیارهای متغیرهای سبک‌های عشق‌ورزی و طلاق عاطفی نشان داده شده‌اند.

جدول ۱

میانگین و انحراف معیار و ضرایب هم‌بستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	ضرایب هم‌بستگی					
			۲	۳	۴	۵	۶	۷
طلاق عاطفی	۱۴/۴۷	۶/۹۵	۰/۶۱**	۰/۶۷**	۰/۵۸**	۰/۶۳**	۰/۵۴**	۰/۶۶**
رمانتیک (اروس)	۱۱/۰۳	۳/۲۶	-	۰/۰۷	۰/۳۱	۰/۳۴**	۰/۲۸*	۰/۴۶**
بازیگرانه (لودوس)	۱۲/۱۸	۲/۲۳	-	-	۰/۰۹	۰/۳۱*	۰/۳۴**	۰/۵۲**
شهووانی (مانیا)	۱۳/۸۳	۴/۱۶	-	-	-	۰/۲۶*	۰/۳۲*	۰/۳۷**
واقع‌گرایانه (پراگما)	۸/۷۹	۳/۱۱	-	-	-	-	۰/۴۱**	۰/۴۷**
رفاقتی (استراگ)	۹/۶۰	۲/۶۹	-	-	-	-	-	۰/۴۵**
نوع‌دوستانه (آگاپه)	۸/۱۱	۳/۷۴	-	-	-	-	-	-

**P < ۰/۰۱   *P < ۰/۰۵

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که بین سبک‌های عشق‌ورزی رمانتیک، بازی‌گرایانه، شهووانی، واقع‌گرایانه، رفاقتی و دوستانه با طلاق عاطفی به صورت مثبت و منفی هم‌بستگی معنی‌دار است. نتایج

پیش‌فرض‌های تحلیل رگرسیون مانند آزمون نرمال بودن کلموگرف-اسمیرنف، ضریب تحمل و عامل تورم واریانس جهت پیش‌فرض عدم وجود هم‌خطی بودن و آزمون دوربین-واتسون برای بررسی پیش‌فرض استقلال خطاها در جدول ۲ ذکر شده‌اند.

جدول ۲

نتایج آزمون پیش‌فرض‌های نرمال بودن، ضریب تحمل، تورم واریانس و آزمون دوربین و واتسون متغیرهای پژوهش

متغیرها	Z کولموگرف اسمیرنف	P	ضریب تحمل	تورم واریانس	دوربین واتسون
رمانتیک (اروس)	۱/۱۷	۰/۱۹۷	۰/۸۱	۳/۳۴	۱/۶۶
بازی گرانه (لودوس)	۱/۳۱	۰/۱۱۴	۰/۴۱	۲/۷۱	۱/۸۵
شهوانی (مانیا)	۱/۰۹	۰/۲۸۹	۰/۵۴	۵/۴۹	۱/۶۵
(پراگما)	۰/۹۷	۰/۲۴۷	۰/۵۴	۳/۴۲	۲/۱۲
رفاقتی (استراگ)	۱/۰۱	۰/۱۹۳	۰/۶۲	۴/۷۸	۱/۷۳
نوع‌دوستانه (آگاپه)	۱/۲۲	۰/۱۹۸	۰/۸۲	۳/۳۹	۱/۷۵

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که کلیه متغیرهای مورد مطالعه تابع توزیع نرمال هستند. ابتدا پیش‌فرض‌های استفاده از مدل رگرسیون از طریق دوربین-واتسون برای بررسی استقلال خطاها و آزمون هم‌خطی با دو شاخص ضریب تحمل و عامل تورم واریانس مورد بررسی قرار گرفت. مقادیر عددی آزمون‌های دوربین و واتسون برای متغیرهای مورد بررسی در فاصله ۱/۶۵ - ۲/۱۲ و شاخص‌های هم‌خطی ضرایب تحمل نیز در فاصله ۰/۴۱ تا ۰/۸۲ قرار دارند. با وجود ضعیف بودن در چند مؤلفه بین متغیرهای پیش‌بین مفروضه عدم هم‌خطی بودن رعایت شده است. همچنین، مقادیر مربوط به عامل تورم واریانس نشان می‌دهد که هیچ‌کدام از شاخص‌ها بزرگ‌تر از ۱۰ نیستند و وجود هم‌خطی بودن چندگانه در متغیرهای پیش‌بین مشاهده نمی‌شود و نتایج حاصل از مدل رگرسیون‌ها قابل اتکا است. مدل رگرسیونی پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های عشق‌ورزی در جدول ۳ ذکر شده است.

جدول ۳

نتایج رگرسیون پیش‌بینی طلاق عاطفی به روش ورود هم‌زمان

متغیر ملاک	منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح p	R	R ²
رگرسیون		۲۲۲۸/۱۵	۶	۳۳۸/۰۲	۸/۴۹	۰/۰۰۳	۰/۵۹	۰/۳۴
طلاق عاطفی	باقی‌مانده	۱۴۱۶/۸۴	۲۰۳	۱۱۵/۲۳				
	کل	۳۶۴۴	۲۰۹					

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی متغیر ملاک (طلاق عاطفی) $[R = 0/59, R^2 = 0/34, F = 8/49, P < 0/003]$ نقش دارد. ضریب تعیین مدل رگرسیونی برابر با ۰/۳۴ است؛ یعنی، سبک‌های عشق‌ورزی ۳۴ درصد از تغییرات واریانس طلاق عاطفی را پیش‌بینی می‌کنند. ضرایب رگرسیون پیش‌بینی طلاق عاطفی توسط سبک‌های عشق‌ورزی شهوانی، بازی‌گونه، دوستانه، منطقی، وابسته و نوع‌دوستی در جدول ۴ نشان داده شده‌اند.

جدول ۴

ضرایب استاندارد رگرسیون پیش‌بینی طلاق عاطفی

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	F	SE	B	t	P
طلاق عاطفی	رمانتیک	۰/۳۵	۰/۱۲	۰/۳۸	۴/۴۷	۰/۰۱۳
	بازی‌گرایانه	۰/۵۷	۰/۰۸	۰/۶۱	۵/۶۷	۰/۰۰۱
	شهوانی	۰/۵۲	۰/۰۵	۰/۵۷	۴/۷۳	۰/۰۰۱
	واقع‌گرایانه	-۰/۶۳	-۰/۲۳	-۰/۷۱	-۷/۷۹	۰/۰۰۱
	رفاقتی	-۰/۳۱	-۰/۰۴	-۰/۳۶	-۳/۴۶	۰/۰۳۲
	نوع‌دوستانه	-۰/۶۱	-۰/۰۱	-۰/۶۸	-۷/۶۱	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، سبک‌های عشق‌ورزی رمانتیک $[t = 4/47, P = 0/013]$ ، بازی‌گرایانه $[t = 5/67, P < 0/001]$ ، شهوانی $[t = 4/73, P < 0/001]$ و واقع‌گرایانه $[t = -7/79, P < 0/001]$ به صورت مثبت و سبک‌های عشق‌ورزی واقع‌گرایانه $[t = -0/63, P < 0/001]$ ، رفاقتی $[t = -3/46, P = 0/032]$ و نوع‌دوستانه $[t = -7/61, P < 0/001]$ به صورت منفی در پیش‌بینی متغیر ملاک (طلاق عاطفی) نقش دارند. به عبارت دیگر، سبک‌های عشق‌ورزی واقع‌گرایانه و نوع‌دوستانه بیشترین نقش را به صورت منفی در پیش‌بینی طلاق عاطفی بر عهده دارند.

بحث

این پژوهش با هدف پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس سبک‌های عشق‌ورزی در زنان دارای تعارض زناشویی انجام گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که سبک‌های عشق‌ورزی رمانتیک، بازی‌گرایانه و شهوانی قادر به پیش‌بینی طلاق عاطفی به صورت مثبت هستند. یافته‌های حاصل بخش‌هایی از نتایج مطالعات (Nabawi Hasar, Arefi & Yousefi, 2015) همسو است. در تبیین این یافته‌ها باید گفت فردی که میزان صمیمیت بالاتری را تجربه می‌کند، قادر است خود را به شیوه‌ای مطلوب‌تر در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به شریک و همسر خود ابراز کند. زوج‌هایی که صمیمیت بالاتری دارند ممکن است قابلیت بیشتری در مواجهه با مشکلات و تغییرات مربوط به رابطه خود، داشته باشند و در

نتیجه رضایت زناشویی بالاتری را تجربه کنند (Jarwan & Alfrehat, 2020). وجود تعهد در رابطه، باعث شکل‌گیری اعتماد و اطمینان می‌شود. احساس تعهد نسبت به همسر نیز موجبات توجه به خواسته‌های وی، صرف وقت و توجه را فراهم می‌سازد. تعهد، به زوجین اجازه می‌دهد تا به‌طور مؤثری در برابر خواسته‌های یکدیگر انعطاف داشته باشند (Sadeghzadeh, Khormaei, & Esfandyari, 2020). در سبک عشق رمانتیک لی (Lee, 1998) گرایش به ایجاد نگرش خاصی از عشق که فرد را نسبت به شریک عاطفی خود صادق و گشوده ساخته و یک رابطه‌ی عمیق و فراگیر وجود خواهد داشت (Levine, Aune, & Park, 2016). این نگرش خاص به گواهی پژوهش‌های گذشته همچون کرامر و همکاران (Cramer & et al., 2015) سبک عشقی است که بیشترین رضایتمندی را در رابطه با جنس مخالف برای زنان ابتدا ایجاد می‌نماید و با میل فیزیکی شدید به معشوق همراه است. در این نوع از عشق ورزیدن فرد بسیار رمانتیک و با احساس بوده و طرف مقابلش را یک فرد ایده‌آل و بی‌عیب و نقص می‌بیند (Raffagnino & Puddu, 2018). عاشق وابسته به سبک اروس معمولاً به ویژگی‌های ظاهری جذب می‌شود (Sadeghzadeh, Khormaei & Esfandyari, 2020). چنین زنانی می‌تواند خیلی سریع بدون شناخت و ارزیابی همسانی، عاشق شده و نسبت به شریک خود وابستگی عمیقی احساس کند. همچنین افرادی با این سبک از عاشق شدن بسیار وابسته به روابط جنسی بوده و تمایل دارند محبت و عشقشان را از طریق این نوع روابط به معشوق نشان دهند که این مسئله می‌تواند بسیار غیر واقع‌بینانه و ناامید کننده محسوب شود (Gana, Saada & Untas, 2013).

در سبک عشق‌ورزی بازیگرانه عشق به عنوان یک تفریح تلقی شده و هیچ تعهدی در آن وجود ندارد و علاقه‌مندی به شریک در این سبک به زودی تمام می‌شود و افراد تمایل به تنوع‌طلبی در گزینش شریک دارند (Jonason, Lowder & Zeigler-Hill, 2020). در واقع، نگرشی که چنین افرادی نسبت به روابط عاشقانه دارند، ایجاب می‌کند که در عشق نیز همچون سایر روابط بین فردی به دنبال سودمندی رابطه یا تأثیر فرد مقابل در دستیابی به اهداف خویش باشند و عشق را تنها به عنوان نوعی بازی برای دریافت تمنیات خویش بازشناسی نموده است (Gana, Saada, & Untas, 2013) افرادی که چنین قصه‌هایی دارند با دید سرگرمی و تفریح به روابط خود می‌نگرند و ازدواج را نوعی مشغولیت می‌دانند. روابط این افراد سطحی و بین همسران فاصله عاطفی وجود دارد. در نتیجه به یک رابطه صمیمی و عمیق و واقعی نخواهند رسید. در نتیجه ارزیابی آن‌ها از رابطه زناشویی مثبت نبوده تعارضات شدیدی را که ناشی از نبود تعهد و صمیمیت را تجربه می‌نمایند. بنابراین رضایتمندی از رابطه و تداوم آن برای مدت زمانی طولانی با نگرش بازیگرانه زوجین رابطه معکوس دارد (Fricker & Moore, 2018; Gana, Saada & Untas, 2013). افراد داری سبک عشق‌ورزی بازیگرانه در روابط عاطفی خود بی‌ثبات و ناپایدار هستند و نمی‌توانند با شریک زندگی خود روابط عمیقی را برقرار سازند و نسبت به رابطه خود تعهد بالایی را احساس نمی‌کنند لذا در روابط عاشقانه خود نمی‌توانند با همسر خود به ثبات عاطفی دست یابند (Sadeghzadeh, Khormaei & Esfandyari, 2020) در این شرایطی طلاق عاطفی در بین زوجین اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

در سبک شهوانی با گرفتاری عاشق در یک وضعیت هیجان‌زده و تقریباً هراسناک توصیف می‌شود که با حالات شدید هیجانی همراه با حسادت و مشغولیت ذهنی توأم است و فرد به شدت از طرد شدن می‌ترسد (Jonson, Lowder & Zeigler-Hill, 2020). به لحاظ نظری این ویژگی‌ها با سبک دل‌بستگی دل‌مشغول (Hendrick, Hendrick & Dicke, 1998). همسو است. افراد احساس تعهد و اطمینان کمتری را نشان داده، مضطرب - متلون بوده و به محض بروز استرس یا تنش به شدت دستخوش اضطراب، نگرانی، تشویش و کج خلقی می‌شوند و از شریک خود به جای درخواست حمایت، کناره‌گیری می‌کنند (Hendrick & Hendrick, 1989). در نتیجه می‌توان چنین برداشت نمود که افراد دارای سبک شهوانی نتوانند در روابط زناشویی خود همفکری و انسجام لازم را داشته باشند، همچنین حسادت و ترس از طرد مانع رضایت‌مندی زناشویی است (Leopold, 2018). این نگرش خاص با سبک عشق‌ورزی شیداگونه شناخته می‌شود (Hendrick, Hendrick & Dicke, 1998) و سبک عشقی است که عشق را به عنوان نوعی شوریدگی و شیدایی پذیرفته و تجربه هجران، درد و غم را در فرایند عشق بدیهی می‌داند. شاید همین موضوع نیز باعث می‌شود که عشق شیداگونه در نهایت با افزایش تعارضات بین فردی به افزایش احساس تنهایی و طلاق عاطفی ختم گردد. در پژوهش صادق زاده، خرمی و اسفندیاری (Sadeghzadeh, Khormaei & Esfandyari, 2020) چنین نتیجه گرفتند که این نوع سبک عشق‌ورزی می‌تواند به احساس تنهایی در دانشجویان دختر منجر گردد. بنابراین زنان با سبک‌های عشق‌ورزی رمانتیک (عدم آگاهی و شناخت کافی از طرف مقابل و تمام نقش‌های همسری) شهوانی (حساسیت بیش از اندازه و میل افراطی به توجه و دوست داشته شدن) یا بازیگرانه (عدم تعهد در رابطه عاطفی)، در به عهده گرفتن مسئولیت‌های زندگی و نقش‌های درست همسری به خوبی عمل نمی‌کنند. چنین شرایطی طبیعتاً می‌تواند زمینه را برای تنش‌های بین فردی، ایجاد جو عاطفی نامناسب، نارضایتی‌های زناشویی و ناسازگاری بین زوجین و در نهایت طلاق عاطفی فراهم سازد.

یافته‌های بعدی نشان داد که سبک‌های عشق‌ورزی واقع‌گرایانه، رفاقتی و نوع‌دوستانه قادر به پیش‌بینی طلاق عاطفی به صورت منفی است. نتایج حاصل از این تحقیق با مطالعات (Bagheri Sheykhangafshe, Shabahang & Rastehkenari, 2019; Tizdast & et al. 2017;) (Vendes & et al. 2016; Nameni & et a. 2016) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت در سبک عشق‌ورزی واقع‌گرایانه، فرد آگاهانه به دنبال شریک عاطفی خاصی می‌گردد تا از کیفیت‌های اجتماعی و شخصی معتبر وی بهره‌مند گردیده و به مدد همین کیفیت‌های سطح بالا به حس هویت مثبت خویش بیفزاید (Gana, Saada & Untas, 2013). همچنین به سبب این که در سبک واقع‌گرایانه، رضایت خاطر بر هیجان و تحریک مقدم است، این سبک با نوعی عشق عقلانی توأم است که در آن همخوانی دو شریک در سن و مذهب و سوابق و ویژگی‌های شخصیتی وجود دارد (Nabawi Hasar, Arefi. & Yousefi, 2015).

سبک عشق رفاقتی توأم با شناخت تدریجی زوایای وجودی شریک در طول زندگی است. به لحاظ ویژگی‌های شخصیتی نیز سبک عشق‌ورزی رفاقتی با وفاداری و صداقت و بلوغ همراه است

(Hendrick, Hendrick & Dicke, 1998). همچنین، افراد با سبک عشق‌ورزی استراگ به لحاظ سطح عاطفه و تعهد، بسیار عمیق هستند (Lee, 1998) از مشخصه‌های این سبک، رابطه رفاقتی بلندمدت است. افرادی که این سبک را دارند معمولاً عاطفه و شفقت نسبت به دیگران را به طریق آهسته‌ای گسترش داده و به‌طور تدریجی در خود افشایی درگیر می‌شوند. به نظر می‌رسد صداقت و وفاداری توأم با شناخت تدریجی باعث می‌شود زوج در طول زندگی به همسانی و انسجام زناشویی برسند. در چنین جوی شفافیت بیشتری در تعاملات زناشویی وجود دارد که می‌تواند عامل کاهش تعارض‌های زناشویی گردد و باعث شود فرد زندگی زناشویی خویش را مثبت‌تر ارزیابی نماید. لذا می‌تواند سبک عشق‌ورزی رفاقتی با توجه به برخورداری فرد از صمیمیت و تعهد لازم از ثبات بیشتری برخوردار باشد و از بروز طلاق عاطفی در زوجین پیشگیری نماید.

سبک عشق نوع‌دوستانه، عشقی غیر شروط و توأم با انعطاف‌پذیری است که با ویژگی‌های شخصیتی ثبات و بخشندگی و تعهد همراه است. سبک فداکارانه (آگاهانه) ترکیبی از برخی مشخصه‌های دو سبک رمانتیک و دوستانه است. در افراد دارای این سبک، منطق بر هیجان برتری دارد و نوع‌دوستی از ویژگی‌های بارز آن است که باعث می‌شود افراد با این سبک، نیازهای همسر را بر نیازهای خود مقدم بدانند (Lee, 1998). فرد دارای این سبک، همیشه از خود گذشته است. افرادی که با این سبک تعریف می‌شوند، ماهیتی آرام و مراقبت‌کننده دارند. افراد دارای سبک نوع‌دوستانه با در برداشتن این ویژگی‌ها تعارض‌های و درگیرهای زناشویی کمتر و رضایت و صمیمیت زناشویی بالاتری را تجربه خواهند کرد و عدم این ویژگی‌ها در روابط زناشویی زوجین از عمده‌ترین عوامل ایجادکننده درگیری‌های زناشویی و طلاق عاطفی است. (Sadeghzadeh, Khormaei & Esfandyari, 2020)

نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر، شواهد تجربی مناسبی جهت تبیین سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان دارای تعارض زناشویی فراهم آورد. با توجه به یافته‌های پژوهش، به نظر می‌رسد بتوان با فراهم ساختن زمینه‌های تعهد به همسر در میان همسران نیرومندترین پیش‌بینی کننده کیفیت زناشویی را ایجاد نمود. از سوی دیگر، در روابط بین زوجین نگرش‌های مختلف عشقی وجود دارد و هرگز نمی‌توان در یک رابطه به یک باور عشقی ناب و خالص دست یافت. به علاوه، نگرش‌های عشقی با تحول روابط تغییر می‌کنند. به نحوی که می‌توان این احتمال را مطرح کرد که تغییر و تحول در کیفیت روابط زناشویی سبک‌های عشق‌ورزی زوجین نگرش و باورهای همسران را نسبت به مقوله عشق دگرگون می‌سازد. با این توصیف آگاهی همسران از باورهای عشقی خود احتمالاً بتواند شروعی برای حل تعارض‌های زوجین باشد. چنین دانشی به شناخت ابعاد مخرب و نیز سازنده روابط میان همسران منجر شده و با شناخت این عناصر زوجین تلاش خواهند کرد تا رابطه‌ای نوین و حتی متفاوت از پیش تشکیل دهند. زوجین باید بیاموزند چگونه با تغییر زندگی خود، راه را برای تحول احساسات خویش هموار ساخته

بررسی نقش سبک‌های عشق‌ورزی در پیش‌بینی طلاق عاطفی زنان با تعارض زناشویی

نگرش‌های خود را پیرامون عشق به منظور تداوم پیوندهای مستحکم زناشویی اصلاح و تعدیل سازند و از بروز طلاق عاطفی پیشگیری نمایند

سپاسگزاری

نویسنده بر خود لازم می‌داند که از کلیه مراکز مشاوره و تمامی شرکت‌کنندگانی که در انجام این پژوهش همکاری نمودند، تشکر و قدردانی نماید.

حمایت مالی

این پژوهش با هزینه شخصی نویسنده انجام گرفته و هیچ حمایت مالی از سوی نهاد و یا دستگاهی در این پژوهش انجام نشده است.

تعارض منافع

پژوهش حاضر هیچ گونه تضاد منافی برای نویسنده ندارد.

References

- Ahmadi Khoei., S. h., Mahdad, A., & KeshtiAraye, N. (2018). Develop a training package to prevent divorce and determine its effectiveness on spouse satisfaction and emotional divorce. *Journal of Urmia School of Nursing and Midwifery*, 16 (5), 106, 345-335. (Persian)
- Akbari, A., Azimi Z., Talebi, S., & Fahimi, P. (2016). Predicting a couple's emotional divorce based on early maladaptive schemas, emotion regulation, and its components. *Clinical Psychology and Personality-Knowledge Ex-Behavior*. 14 (2), 79-92. (Persian)
- Al-Rahim, Z. (2016). The conflict of roles and its relation to the psychological hardness of married female students in the faculty of arts - University of Qadisiyah. *Journal of the Faculty of Basic Education for Educational and Human Sciences. Babylon: University of Babylon*, 27(6) 348-376.
- Amani, M., & Tayari, S. (2019). The relationship of maladaptive schemas with women's marital intimacy: The mediating role of love styles. *International Journal of Sociology of the Family*, 45 (2), 43-54. (Persian)
- Bagheri Sheykhangafshe, F., Shabahang, R., & Rastehkenari, A. (2019). The prediction of emotional divorce based on attitudes love and emotional intelligence. *The First Conference on Professional Research in Counseling and Psychology*. Hormozgan University, (Persian).
- Bani Shafi, S., & Ismailpour, K. (2014). The Relationship between Attitudes Toward Love and Emotional Divorce in Working Women, International Conference on Behavioral Sciences and Social Studies. *Iliia Capital Institute of Ideational Managers*. 1: 1-6. (Persian).

- Cheraghi Seifabad, N., Ehteshamzadeh, P., Askari, P., & Johari Fard, R. (2020). Survey and comparison of the effectiveness of schema mode therapy and emotionally focused couples therapy in increasing secure attachment style and reducing avoidant and ambivalent attachment styles in couples with marital conflict. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 10(2), 73-98. (Persian)
- Cramer. K., Marcus. J., Pomerleau. C., & Gillard. K. (2015). Gender invariance in the Love Attitudes Scale based on Lee's color theory of love. *Testing, Psychometrics, Methodology in Applied Psychology*, 22(4), 403-413.
- Ee, S., & Ouah. L. (2020) Transnational divorces in Singapore: experiences of low-income divorced marriage migrant women, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 46(14), 3040-3058.
- Fricker, J., & Moore, S. (2020). Relationship satisfaction: The role of love styles and attachment styles. *Current Research in Social Psychology*, 7(11), 182-204.
- Fuller-Thomson, E., Dalton, AD. (2015). Gender differences in the association between parental divorce during childhood and Stroke in adulthood: Findings from a population-based survey, *International Journal of Stroke*, 10 (6), 868-875.
- Gana. K., Saada. Y., & Untas. A. (2013). Effects of love styles on marital satisfaction in heterosexual couples: A dyadic approach, *Marriage & Family Review*, 49(8), 754-772.
- Hedayati Dana, S., & Saberi, H. (2016). Predicting marital satisfaction based on lovemaking styles (intimacy, desire, and commitment) and anxiety. *Family Studies*, 10 (4), 527-5 (Persian).
- Hendrick, S. S., Hendrick, C., & Dicke, A. (1998). The Love Attitude Scale: Short Form. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(2), 147-159.
- Hooman, HA. (2018). *Structural equation modeling using LISREL software (with corrections)*. Organization for the Study and Compilation of University Humanities Books. Tehran (Persian).
- Jarwan, A., & Alfrehat, B. (2020). Emotional divorce and its relationship with psychological hardness. *International Journal of Education and Practice*. 8(6), 72-85.
- Jonason, PK., Lowder, A. H., & Zeigler-Hill, V. (2020). The mania and ludus love styles are central to pathological personality traits. *Personality and Individual Differences*, 165(15), 110-159.
- KavehFarsani, Z. (2020). Evaluating the model of relationship between apology and the marital relationships quality: The mediating of marital empathy and emotional forgiveness. *Biannual Journal of Applied Counseling (JAC)*, 10(2), 51-72. (Persian).
- Kermani Mamazandi, Z., & Rezaei, A. (2016). Predicting couples' happiness based on spiritual intelligence and lovemaking styles: The mediating role of marital adjustment. *Journal of Positive Psychology*, 2 (4), 79-95. (Persian).

- Khodabakhshi Kolaei, A., Falsafi Nejjhad, M. R., & Sabouri Z. (2019). Evaluation of the components of emotional divorce and married nurse's hospitals in Tehran. *Journal of Rehabilitation Research in Nursing*. 5 (3), 39-47 (Persian).
- Lee, J. A. (1998). *Ideologies of love style and sex style*. In V. C. de Munck (Ed.), *Romantic love and sexual behavior: Perspectives from the social sciences* (pp. 33-76). Westernport, Connecticut: Praeger
- Leopold, T. (2018). Gender differences in the consequences of divorce: a study of multiple outcomes, *Demography*, 55, 769-797.
- Levine, TR., Aune, K. S., & Park, HS. (2016). Love styles and communication in relationships: Partner preferences, initiation, and intensification. *Communication Quarterly*, 54(4), 465-486.
- Mahrer, NE., O'Hara, KL., Sandler, IN., & Wolchik, SA. (2018). Does Shared Parenting Help or Hurt Children in High-Conflict Divorced Families? *Journal of Divorce & Remarriage*, 59 (2), 324-347.
- Montgomery, M. J., & Sorell, G. T. (2018). Differences in love attitudes across family life stages. *Family Relations*, 46(5), 55-61.
- Mostafaei, F., & Payvastehgar, M. (2016). Predicting lovemaking style based on the attachment style of married students of Islamic Azad University of Roodehen. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*. 3 (2), 11-21 (Persian).
- Mousavi, F., & Rezazadeh, M. (2014). Investigating the role of attitude towards love in predicting emotional divorce of married men and women in Qazvin. *Social-psychological Studies*. 1 (3), 150-196. (Persian).
- Nabawi Hasar, j., Arefi, M., & Yousefi, N., (2015). The effectiveness of family therapy with emphasize Bowen emotion System on love styles and Intimacy in women. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 4(2), 83-98. (Persian)
- Nameni, A., Abbasi, F., & Zarei, A. (2016). Predicting marital commitment based on lovemaking style and communication beliefs. *Social Welfare*. 16 (60), 87-10 (Persian).
- Parhoudeh, F., & Afshari Nia, K. (2016). The Relationship between Conflict Resolution Methods in Couples' Relationships with Love-Making Styles in Couples, *Sixth International Conference on Psychology and Social Sciences*, Tehran, Mehr Ishraq Conference. (Persian).
- Raffagnino. R., & Puddu. L. (2018). Love Styles in Couple Relationships: A Literature Review Open. *Journal of Social Sciences*, 6 (12), 26-38.
- Sabbaghi, F., Salehi, K., & Moghadamzadeh, A. (2017). Couples' perceptions and lived experiences of the causes of emotional separation: A phenomenological study. *Journal of Consulting Research*. 15 (62), 4-31 (Persian).
- Sadeghzadeh, M., Khormaei, F., & Esfandyari, M. (2020). Exploring a model for explaining the loneliness of girl and boy students based on the dark triad: Studying the mediating role of love styles. *Biannual Journal of Applied Counseling (JAC)*, 10(1), 89-112. (Persian)

- Sands, A. Thompson, E.J., & Gaysina, D. (2017). Long-term influences of parental divorce on offspring affective disorders: a systematic review and meta-analysis, *Journal of Affective Disorders*, 218 (7), 105-114,
- Schaan, VK., Schulz, A. Schächinger, H., & Vögele, C . (2019). Parental divorce is associated with an increased risk to develop mental disorders in women. *Journal of Affective Disorders*, 257(5), 91-99.
- Shahovisi, S., Goodarzi, M., & Ezatpour E. (2019). comparison between attachment styles and love styles in couples raised in divorce and normal families. *Shenakht journal of Psychology and Psychiatry*, 6(4), 80-89. (Persian).
- Shimkowski, R., & Ledbetter, AM. (2018). Parental divorce disclosures, young adults' emotion regulation strategies, and feeling caught, *Journal of Family Communication*, 18(8), 185-201.
- Sina F., Najarpourian S., & Samavi, S. A. (2018). The Prediction of marital satisfaction through attachment styles and love story. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 12(4), 62-74. (Persian).
- Smith, R., & Klases, A. (2016). Predictors of love attitudes: The contribution of cultural orientation, gender attachment style, relationship length and age in participants from the Through Attachment Styles and Love Story. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*. 12(4), 68-79.
- Sudani, M., Karimi, S., & Shiralinia, Kh. (2016). The effectiveness of counseling with emphasis on choice theory in reducing couples' emotional divorce. *Family Psychology*, 9, 32-39. (Persian)
- Tizdast, T, Farhangi, A., & Najari Alamouti, b. (2016). Investigating the Relationship between Components of Love Dimensions and Marital Satisfaction of Married Students. *4th International Conference on Recent Innovations in Psychology, Counseling and Behavioral Sciences*, Tehran, Nikan University. (Persian)
- Vedes, A., Hilpert, P., Nussbeck, F. W., Randall, AK., Bodenmann, G., & Lind, WR. (2016). Love styles, coping, and relationship satisfaction: A dyadic approach. *Personal Relationships*, 23(1), 84-97.
- Wu, Z., & Penning, MJ. (2018). Marital and cohabiting union dissolution in middle and later life. *Research on aging*, 40(4), 340-364.
- Yousefi, N. (2011). Comparison of the effectiveness of two approaches to family therapy based on schema therapy and Bowen's emotional system on the desire for divorce in divorced clients. *Clinical Psychology*, 3 (3), 53-64. (Persian)
- Zare, B., & Safiari Jafarabad, H. (2015). Study of the relationship between factors affecting marital life satisfaction among married men and women in Tehran. *Social Psychological Studies of Women*, 13 (1), 111-140. (Persian)

